

Tűzijáték

Dr. Czimmer Gyula

Néhány hete környezetvédelemmel foglalkozó cég fiatal igazgatója járt a rendelőmben két 4-5-éves forma fiúgyermekével és tácskójukkal. Amíg én az apukával a szuka ivartalanításáról egyeztettem, a kutyával játszó gazdik komoly beszélgetésbe elegyedtek édesapámmal a világ aktuális folyásáról, valahogy így:

- Hát ti miért hoztátok el ezt rövidlábút?

- Azért mert bombázik a feneke - így az egyik lurkó, de

a letorkolló válasz sem késett:

- Nem bombázik, Teee, hanem TÜZEL, és nem szabad hozzányúlni!! - kiabált a testvére.

Alig szünő vigyorgások közepette beszéltek meg, hogy eltávolítom a kutya petefészkeit (miskárolás, ovariectomia), amint természetes módján befejeződik a háború, remélve, hogy végleges tűzszünetet sikerül majd elérnünk.

Talán mindenkinek érthetőbbé válik a történet, ha beszélünk egy kicsit a szukák ivarzásáról, vagyis tüzeléséről.

A szuka kölyökkutyák már akár 6 hónapos korukban is ivarérettek lehetnek, a pubertás átlagos ideje 9-10 hónap. Ivarzásuk az ún. előivarzással kezdődik, ilyenkor a pératájék megduzzad, a méhből származó véres hüvelykifolyás észlelhető (lakásban tartott kutyáknál nem túl előnyös), tulajdonképpen akkor van vége, amikor a szuka először engedi párosodni a kant. Az előivarzás átlagosan 9 nap hosszúságú. Az ivarzás szintén nagyjából 9 napig tart, de akár 3-21 napos szélsőértékekkel. A petefészkek már a tüszőrepedés előtt elkezdik nagyobb mennyiségben termelni az ún. sárgatesthormont. A jelenséget - a hormon vérbeli koncentrációjának mérésével-

“JÓSZÍV” ÖNSEGÉLYEZŐ PÉNZTÁR

Célja, hogy a pénztár tagjai eltemetésükről még életükben gondoskodni tudjanak, saját elképzelésüknek megfelelően.

RÉSZLETES FELVILÁGOSÍTÁS ÉS ÜGYINTÉZÉS:
Anubisz Temetkezési Kft.
Mosonmagyaróvár,
Városcsúcs tér 9.
Tel.: 96/211-277

a termékenyítés, fedeztetés optimális időzítéséhez is felhasználhatjuk.

Egyedülálló, hogy a szuka tüszőrepedésekor még csak elsődleges petesejt szabadul ki, és további 2-3 napra van szüksége, amíg termékenyülésre alkalmassá váló érett petesejtek jönnek létre. Mindez nagyjából az ivarzás (a második 9 nap) közepén vagy az utolsó harmadban történik.

A kutya spermiumai 3-6 napig élet-és termékenyítőképesek a szuka nemi utáiban (petevezető), ebből, és a fentiek alapján is látszik, hogy a kannal történő párosodás több napon át is eredményes lehet a vemhesülés szempontjából. És akkor még nem is beszéltünk az „idegen” kanokról, így akár többféle féltestvér is születhet! Ez persze emberi viszonylatban igen-igen ritka és pletykákra hajlamosító jelenség, de kutyáknál gyakran előfordul, ha több udvarló is sikeresen kutyálgodik. A vemhességi idő 63 +/- 7 nap.

Amennyiben irányítani szeretnénk a kutyaszerelmet, a fentiek értelmében kisakkozhatjuk az optimális fedeztetési időpontokat.

Általánosan elterjedt gyakorlat, hogy az előivarzás (vérzés) kezdetétől számított 10-12. napon viszik először a szukat fedeztetni, majd kétnaponta adnak lehetőséget a találkára, amíg a szuka „felveszi” a kant. Persze tudományosan is lehet tervezni (sárgatesthormon-szint mérése, hüvelynyálkahártya vizsgálata stb.) főleg mesterséges termékenyítésnél, vagy, ha a szuka nem mutat normális ivarzási tüneteket.

Amikor a szuka már visszautasítja a kant, befejeződik az ivarzás és vagy lesz egy vemhes szukanak, vagy az állat ún. sárgatestfázisba jut, bár nem vemhes ez az állapot ~ 2 hónapig tart. A sárgatestfázis végétől egy 4-4,5 hónapos hormonálisan csendesebb állapot (szünet, anösztrusz) alakul ki. Összeadva, könnyen kiderül, hogy két ivarzás között 6-7 hónap telik el.

Lesz idő kijavítani a kerítést és betemetni a lövészárkokat!

Dr. Czimmer Gyula